# دانشگاه علوم پزشکی ایران

## دانشکده پزشکی

### معاونت آموزشی پزشکی عمومی

**مرکز آموزشی درمانی ..بیمارستان رسول اکرم (ص)**

**گروه آموزشی جراحی عمومی**

**طرح دوره بالینی (Clinical course plan)**

| | | | |
|---|---|---|---|
| **نام دوره (درس)** | طرح درس کارورزی | **سال تحصیلی** | |
| **شماره درس** | ۱۹۶ | **پیشنیاز** | |
| **طول دوره** | دو ماه | **تعداد واحد** | ۸ واحد |
| **ساعات آموزش در طول دوره** | | | |
| **مکان برگزاری** | بیمارستان های حضرت رسول اکرم و فیروزگر و فیروزابادی | | |
| **آدرس دفتر گروه آموزشی** | بیمارستان رسول اکرم-ساختمان شماره دو طبقه سوم | | |
| **تلفن گروه آموزشی** | ۶۴۳۵۲۲۱۵-۰۲۱ | **پست الکترونیک** | |
| **نام معاون آموزش بالینی مرکز** | دکتر میلاد صرافی (بیمارستان رسول اکرم)-دکتر یحیی ضرغامی (بیمارستان فیروزگر)-دکتر عدنان تیزمغز (بیمارستان فیروزابادی) | | |
| **نام مدیر گروه آموزشی** | دکتر عبدالرضا پازوکی | | |
| **نام مسئول آموزشی دوره** | دکتر معدن کن | | |
| **ساعت تماس با مسئول دوره** | دوشنبه و سه شنبه ها ساعت ۸ تا ۹ صبح | | |
| **اساتید دوره** | هیِیت علمی گروه جراحی عمومی | | |

## هدف کلی دوره

هدف این دوره، آموزش ارتباط حرفه‌ای با بیماران و تیم درمان، اخذ شرح حال و معاینه فیزیکی، تشخیص و مدیریت بیماری‌های شایع بر اساس شواهد علمی و گایدلاین‌ها، و انجام پروسیجرهای ضروری با ایمنی و تحت نظارت است.

## اهداف اختصاصی دوره

| | |
|---|---|
| **حیطه شناختی (دانش)** | دانشجو پس از گذراندن این دوره باید بتواند: |

۱. اصول پایه‌ای جراحی (طبق جدول صفحات بعد)را شرح دهد.

۲. .پاتوفیزیولوژی بیماری‌های شایع جراحی عمومی(طبق جدول صفحات بعد) را تحلیل کند.

۳. علائم بالینی و تظاهرات اولیه بیماری‌های جراحی را بشناسد و تفسیر کند.

۴.نحوه انجام گرفتن شرح حال و معاینه فیزیکی مؤثر در بیماران جراحی را از نظر تئوریک بیان کند.

۵. روش‌های تشخیصی و پاراکلینیکی مناسب برای بیماری‌های جراحی را انتخاب و تفسیر نماید.

۶ .اندیکاسیون‌ها و کنتراندیکاسیون‌های مداخلات جراحی را در بیماری‌های شایع تشخیص دهد.

۷ .عوارض احتمالی و پیامدهای بیماری‌ها و اعمال جراحی را پیش‌بینی و تحلیل نماید.

۸. الگوریتم تصمیم‌گیری برای برخورد با بیماران اورژانس جراحی (مانند شکم حاد، تروما، خونریزی فعال) را توضیح دهد.

۹.اصول اخلاق پزشکی و تصمیم‌گیری حرفه‌ای در زمینه اقدامات جراحی را تشریح کند.

| | |
|---|---|
| | ۱۰ .با مبانی طب مبتنی بر شواهد در تصمیم‌گیری‌های جراحی آشنا باشد و کاربرد آن را شرح دهد. |
| **حیطه مهارتی (عملکرد)** | دانشجو پس از گذراندن این دوره باید بتواند:<br>۱. شرح حال دقیق از بیمار جراحی با تمرکز بر علائم اختصاصی بیماری‌های جراحی مانند درد شکم، توده‌ها، خونریزی‌ها و ترشحات غیرطبیعی اخذ را ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل ثبت کند.<br>۲. معاینه فیزیکی کامل و هدفمند بیمار جراحی، شامل معاینه شکم برای تشخیص علائم پریتونیت یا انسداد، معاینه فتق‌ها، معاینه پستان، معاینه مقعد و رکتوم و سایر بیماری‌های شایع را ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل انجام دهد .<br>۳. بر اساس یافته‌های بالینی، تشخیص‌های افتراقی مناسب را ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل مطرح و اولویت‌بندی کند.<br>۴. در مورد اقدامات پاراکلینیکی (آزمایشات، تصویربرداری و غیره) تصمیم‌گیری کرده و درخواست متناسب را ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل ارائه دهد .<br>۵. در برخورد با بیمار بدحال جراحی، اقدامات اولیه احیای پایه شامل باز نگه‌داشتن راه هوایی، برقراری مسیر وریدی، پایش علائم حیاتی و کنترل خونریزی حاد را ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل انجام دهد .<br>۶. در مراقبت از زخم شرکت کرده و تکنیک‌های پایه‌ای مانند تعویض پانسمان، بخیه زدن و کشیدن بخیه را ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل انجام دهد .<br>۷. در جراحی‌های الکتیو و اورژانس به‌عنوان دستیار در اتاق عمل حضور یافته و وظایف دستیار دانشجویی را ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل انجام دهد .<br>۸. در گذاشتن سوند ادراری، لوله معده، خون‌گیری یا گرفتنIV skill ، مهارت لازم را ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل انجام دهد .<br>۹. با نحوه مدیریت بیماران قبل و بعد از عمل (Pre-op) و (Post-op care) از نظر بالینی و پرونده‌نویسی آشنا شده ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل در آن مشارکت کند.<br>۱۰. در تیم درمانی جراحی مشارکت فعال داشته و اقداماتی نظیر ارائه گزارش روزانه بیمار، نوشتن دستورات پزشکی تحت نظارت استاد و در تصمیم‌گیری‌های تیمی درباره طرح درمان شرکت کند.<br>۱۱. در اقدامات پایه‌ای کنترل درد و تجویز مایعات و داروهای رایج در بخش جراحی شرکت کرده و ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل انجام دهد .<br>۱۲. با تجهیزات پایه‌ای اتاق عمل و اصول حفظ شرایط استریل آشنا شده و رعایت آن‌ها را در عمل نشان داده و ابتدا تحت نظارت و سپس به صورت مستقل مشارکت کند. |
| **حیطه نگرشی** | پس از گذراندن این دوره باید بتواند:<br>۱.با بیماران جراحی با همدلی، احترام و رعایت کرامت انسانی برخورد نماید.<br>۲. به محرمانگی اطلاعات بیمار و حریم خصوصی او متعهد باشد.<br>۳.در رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای و صداقت علمی در فرایند تشخیص، درمان و مستندسازی کوشا باشد.<br>۴.. به مسئولیت‌های حرفه‌ای خود نسبت به بیماران، همکاران و تیم درمانی پایبند باشد.<br>۵.در فعالیت‌های گروهی بخش جراحی (راند، اتاق عمل، تصمیم‌گیری‌های درمانی) مشارکت مؤثر، مسئولانه و با روحیه‌ی همکاری داشته باشد.<br>۶. نسبت به نیازهای بیماران اورژانسی یا آسیب‌دیده حساس بوده و در ارائه خدمات به‌موقع تلاش کند. |

| | |
|---|---|
| | ۷ .به محدودیت‌های دانش و مهارت خود آگاه باشد و در مواقع لزوم از کمک اساتید و همکاران استفاده نماید.<br>۸. به ارزش وقت بیمار، کارکنان و تیم درمانی احترام بگذارد و در انجام وظایف خود دقیق و وقت‌شناس باشد.<br>۹. در مواجهه با استرس‌های محیط جراحی، حفظ آرامش، کنترل هیجان و تصمیم‌گیری منطقی را تمرین کند.<br>۱۰.با پذیرش بازخورد سازنده از اساتید و همکاران، در مسیر بهبود عملکرد حرفه‌ای خود تلاش مستمر داشته باشد.<br>۱۱.نسبت به سلامت فردی و آمادگی جسمی و ذهنی برای انجام وظایف بالینی خود حساس باشد.<br>۱۲. در برخورد با بیماران پایان عمر، مصدومان شدید یا بیماران نیازمند حمایت خاص، برخورد انسانی، همراه با دلسوزی و اخلاق حرفه‌ای داشته باشد. |

## جدول عناوین شناختی (نظری/دانستنی)

| ردیف | عناوین و محتواهای آموزشی مهارتهای شناختی |
|---|---|
| ۱ | آماده سازی جهت عمل الکتیو و جراحی اورژانس |
| ۲ | تشخیص انواع شوک و درمان هر کدام از انها |
| ۳ | برخورد مناسب با بیمار ترومائی در موقعیت های بالینی مختلف و اقدامات صحیح و مناسب برای هر موقعیت |
| ۴ | تشخیص موقعیتهای بالینی بیماریهای جراحی مری و برخورد مناسب با هر یک |
| ۵ | تشخیص موقعیت های بالینی خونریزی دستگاه گوارش فوقانی و تحتانی و اتخاذ برخورد مناسب |
| ۶ | تشخیص موقعیت های بالینی بیماریهای جراحی معده و اتخاذ برخورد مناسب |
| ۷ | تشخیص و اقدام مناسب در بیمار دچار انسداد روده باریک |
| ۸ | تشخیص موقعیتهای بالینی بیماریهای جراحی روده بزرگ و مقعد و اتخاذ اقدام مناسب |
| ۹ | موقعیت- های بالینی تشخیص و اقدام مناسب در بیماری های آنورکتال |
| ۱۰ | تشخیص موقعیت های بالینی آپاندیسیت حاد و اقدام مناسب اولیه |
| ۱۱ | تشخیص موقعیت های بالینی بیماری های جراحی کبد و اقدام مناسب هر یک از انها |
| ۱۲ | تشخیص موقعیت های بالینی بیمار دچار بیماری های کیسه صفرا و مجاری صفراوی واقدام مناسب برای هر یک از انها |
| ۱۳ | تشخیص موقعیت های بالینی بیمار دچار بیماریهای جراحی پانکراس را داده واقدام مناسب برای هر یک از انها |
| ۱۴ | تشخیص موقعیت های بالینی فتق های جدار شکم و اقدام مناسب برای هر یک از انها |
| ۱۵ | تشخیص موقعیت های بالینی بیمار دچار بیماریهای جراحی تیروئید را وانجام اقدام مناسب |
| ۱۶ | اشنایی انواع سرم ها و فراورده های خونی و استفاده از هریک در شرایط مختلف |
| ۱۷ | تشخیص موقعیت های بالینی بیمار دچار سوختگی را و درمان مناسب |
| ۱۸ | تشخیص و اقدام مناسب در عفونت های پوستی |
| ۱۹ | تشخیص موقعیت های بالینی بیماری های پستان و اقدام مناسب هر یک از انها |
| ۲۰ | تشخیص و اقدام مناسب در بیمار مبتلا به بیماری عروق شریانی |
| ۲۱ | تشخیص موقعیتهای بالینی بیمار مبتلا به بیماریهای وریدی و لنفاوی و اقدام مناسب |

## جدول عناوین مهارتی (عملی/توانستنی)

| ردیف | عناوین و محتواهای آموزشی مهارتهای عملی | تعداد مشاهده | تعداد اجرای زیرنظر | تعداد اجرای مستقل |
|---|---|---|---|---|
| ۱ | کنترل خونریزی های خارجی | ۳ | ۲ | ۱ |
| ۲ | استفاده از ابزار جراحی | ۳ | ۳ تا۵ | ۲ |
| ۳ | بی حسی موضعی | ۳ | ۳ تا ۵ | ۲ |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ۴ | بخیه کردن | ۳ | ۳ تا ۵ | ۲ |
| ۵ | مراقبت از زخم شامل شستشو و پانسمان | ۳ | ۳ تا ۵ | ۲ |
| ۶ | مشارکت در انجام پانسمان های پیچیده همراه با دبریدمان ساده | ۲ | ۲ تا۳ | ۱ |
| ۷ | تعبیه لوله معده | ۲ | ۲ تا ۳ | ۱ تا ۲ |
| ۸ | مشارکت در گذاشتن چست تیوب | ۲ | ۱ تا ۲ | ۱ |
| ۹ | توراکوستومی با سوزن در پنموتوراکس فشارنده | ۲ | ۱ تا ۲ | ۱ |
| ۱۰ | مشارکت در انجام کریکوتیرویید‌وتومی | ۲ | ۱ | توصیه نمیشود |
| ۱۱ | پاراسنتز | ۲ | ۱تا۲ | ۱ |
| ۱۲ | اداره زخم سوختگی | ۲ | ۱ تا ۲ | ۱ |
| ۱۳ | تعبیه رکتال تیوب | ۱ تا ۲ | ۲ | ۱ |

## کارگاه های آموزشی طول دوره

| | |
|---|---|
| ۱ | کارگاه مهارت‌های پایه جراحی شامل گره زدن و أنواع بخیه و رعایت أصول استریلیتی |
| ۲ | کارگاه مدیریت زخم و پانسمان |
| ۳ | کارگاه سونداژ و تعبیه لوله‌های بدن |
| ۴ | کارگاه احیای اولیه در بیماران جراحیACLS/ATLS basic) |
| ۵ | کارگاه اداره شکم حاد جراحی |
| ۶ | کارگاه پانسمان سوختگی و مراقبت‌های اولیه |
| ۷ | کارگاه اصول تجویز مایعات و مدیریت الکترولیت‌ها |
| ۸ | کارگاه پرونده‌نویسی و مستندسازی در بخش جراحی |

## منابع درسی

| | |
|---|---|
| **منابع اصلی** | **اصول جراحی لارنس ۲۰۱۹**<br>اصول جراحی شوارتز ۲۰۱۹ |
| **منابع فرعی** | اصول معاینه فیزیکی باربارا بیتز ۲۰۱۹• |

## روش های آموزش

**آموزش بالینی (بیمار واقعی)□ •**

**آموزش در آزمایشگاه مهارتی( Lab Skill)•□**

**آموزش با شبیه سازی (بیمار نما، آزمایشگاه شبیه سازی)•□**

**آموزش در گروه کوچک (۴ تا ۶ نفره)•□**

**راند آموزشی •□**

**آموزش در عرصه (درمانگاه/داروخانه/کارخانه و ...)•□**

**ژورنال کلاب•□**

**ارائه کنفرانس های آموزشی•□**

**سایر موارد** ----------

---

| نحوه ارزشیابی و سهم ارزیابی در نمره نهایی دانشجو | میزان امتیاز از کل |
|---|---|
| **ارزیابی عملی در محیط بالینی□** | ۵ |
| **ارزیابی در محیط شبیه سازی (مانند OSCE)□** | **۵** |

| | |
|---|---|
| مشاهده رفتار□ | |
| روش ثبت عملکرد (مانند لاگ بوک یا پورت فولیو)□ | |
| استفاده از□Global rating form | ۵ |
| خود ارزیابی□ | |
| ارزیابی همتا□ | |
| آزمون کتبی | |
| استفاده از روش هایی مانند DOPS, Mini-CEX و ... با هدف ارزیابی در طول دوره (قید بفرمایید) : | |
| حضور و غیاب | ۵ |
| جمع کل نمره | ۲۰ |

## وظایف و مسؤولیت های کارآموزان/ کارورزان در دوره بالینی (سیاستها و ضوابط دوره):

ظایف و مسئولیت‌های اینترن در بخش جراحی شامل :گرفتن شرح‌حال دقیق و هدفمند از بیمار جراحی (الکتیو یا اورژانس), ارائه مراقبت روزانه به بیماران بستری, مشارکت در آموزش بیماران, شرکت فعال در راندها و گزارش‌دهی, همکاری در اتاق عمل, ۶ .انجام مهارت‌های بالینی تحت نظر, مشارکت در ویزیت‌ها و ترخیص بیماران, شرکت در کشیک‌های اورژانس جراحی, ثبت و مستندسازی قانونی و پایبندی به اصول اخلاق حرفه‌ای و همکاری تیمی میباشد

## وظایف حرفه ای و اخلاقی فراگیران

وظایف حرفه‌ای و اخلاقی اینترن در بخش جراحی عمومی، بخشی اساسی از آموزش پزشکی عمومی است و در کوریکولوم ملی ایران و استانداردهای آموزش پزشکی دنیا بر آن تأکید ویژه‌ای شده است. این وظایف نه‌تنها در حوزه رعایت اخلاق پزشکی بلکه در رشد شخصیت حرفه‌ای، تعهد، رازداری، همکاری تیمی و احترام به حقوق بیمار تعریف می‌شوند

وظایف حرفه‌ای و اخلاقی اینترن در بخش جراحی عمومی:

۱ .حفظ کرامت و احترام به بیمار

۲ .حفظ رازداری و محرمانگی اطلاعات

۳ .رعایت رضایت آگاهانه

۴ .پایبندی به صداقت علمی و گزارش‌دهی دقیق

۵ .رعایت نظم، حضور به‌موقع و مسئولیت‌پذیری

۶ .احترام به همکاران و همکاری در تیم درمانی

۷ .حفظ صلاحیت علمی و به‌روز نگه‌داشتن دانش

۸ .رعایت انصاف و پرهیز از تبعیض

۹ .مدیریت رفتار در شرایط استرس‌زا

۱۰ .پایبندی به پوشش و ظاهر حرفه‌ای

## تجهیزات و فناوری های مورد نیاز آموزش:

انواع ماکت ها جهت انجام بخیه,انژِیوکت و رگ مصنوعی,مولاژ جهت تعبیه سوند ادراری و لوله معده,انواع ست مینور بخیه,کیت احیای اولیه,اینترنت پر سرعت ,کامپیوتر یا لپ تاپ جهت دسترسی به کتابخانه ها انلاین,پرینتر

## جدول زمان بندی فعالیتهای آموزشی (بیمارستان رسول اکرم)

| روز | ساعت | ساعت | ساعت | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| شنبه | ۷:۳۰ -۸:۳۰ مورنینگ ریپورت | ۹-۱۱راند اموزشی/درمانگاه | | | | | |
| یکشنبه | ۷:۳۰-۸:۳۰ مورتالیته و موربیدیته | ۹-۱۱راند اموزشی/درمانگاه | ۱۱-۱۲ کارگاه اموزشی | | | | |
| دوشنبه | ۷:۳۰-۸:۳۰ژورنال کلاب | ۹-۱۱راند اموزشی/درمانگاه | ۱۱-۱۲حضور در اتاق عمل در قالب گروه های سه نفره | | | | |
| سه شنبه | ۷-۷:۳۰ گراندراند | ۷:۳۰-۸:۳۰ جلسات MDT | 9-11راند اموزشی/درمانگاه | | | | |
| چهارشنبه | ۷:۳۰-۸:۳۰ مورنیینگ ریپورت | ۹-۱۱/راندآموزشی/درمانگاه | ۱۱-۱۲/کارگاه اموزشی | | | | |
| پنج شنبه | - | - | - | | | | |
| جمعه | - | - | - | | | | |

## سایر توضیحات